

คน บ้าน คน เมือง

วารสารราย 2 เดือน
ปีที่ 2 ฉบับที่ 3
ตุลาคม 2562

คนงาน
ต้องอยู่คู่กับเมือง

เราจะไม่ทิ้งใคร
ไว้ข้างหลัง

เปลี่ยน
เมือง
เพื่อ
ทุกคน

เราพร้อมแล้ว
ทำงานพร้อมหรือยัง

ชุมชน
เข้มแข็ง

วันที่อยู่อาศัยโลก WORLD HABITAT DAY 2019

การประชุมสหประชาชาติภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 7
ASIA-PACIFIC URBAN FORUM 7
APUF7
PENANG 15-17 OCT. 2019

2 ทักทาย

ของฝากจากนี้เขี้ยว
“อุบุนตุ”

เป็นงานเป็นการ

“ผลการดำเนินงาน
การแก้ไขปัญหา
ที่อยู่อาศัย”

7

เรื่องด่วนชวนคิด

“บ้านมั่นคง
กับการเติบโตของเมือง”

8

เรื่องเล่าจากเพื่อน

“มีอะไรในงา
SOCIAL EXPO 2019”

3

จากใจผู้

“วันที่อยู่อาศัยโลก
สำคัญไฉน”

4

บอกเล่า-เล่าสืบ

“กิจกรรมและการประชุม
วันที่อยู่อาศัยโลก”

11

มิติมาใหม่-มิโซร่วมาवाद

“5 รูปแบบของตำบลบูรณาการ
เพื่อชุมชนเข้มแข็ง”

14

ข่าวสารบ้านเรา

16

เชื่อนหรือไม

สารบัญ

คณะทำงานโครงการ
สื่อสารและประชาสัมพันธ์
บ้านมั่นคงเมืองและชนบท
ผู้ประสานงาน
เรืองยุทธ ธีระวนิช 081-642-0305
นิมอณรงค์ จันทรสุขศรี 082-947-8651

ทักทาย

สวัสดีครับพี่น้องชาวบ้านมั่นคงและทุกท่านวารสารคนบ้าน คนเมือง ฉบับที่อยู่ในมือท่านขณะนี้ นับเป็นฉบับที่ 4 แล้วนะครับ ทางคณะผู้จัดทำได้พยายามปรับปรุงการนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ และรูปเล่มให้อ่านสนุกและได้รับความรู้ ข่าวสารจากบ้านมั่นคงอย่างสม่ำเสมอ นับจากฉบับนี้ไปเราจะพบกันทุก 2 เดือนแทนรายไตรมาสเดิม เพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบเรื่องราวข่าวสารเร็วขึ้น

ฉบับนี้เป็นโอกาสที่จะได้เล่าเรื่องราวของวันที่อยู่อาศัยโลก (World Habitat Day) ที่ทางองค์การสหประชาชาติจัดขึ้นทุกปี และสาระที่ได้จากงาน Social Expo ระหว่างวันที่ 5-7 กรกฎาคม ที่ผ่านมารวมทั้งเรื่องราวน่าสนใจอื่น ๆ จึงหวังว่าทุกท่านคงมีความสุขกับการอ่านวารสารนี้ และเช่นเคยหากมีข้อติชมหรืออยากเสนอแนะสิ่งใดก็สามารถติดต่อได้ที่ พี่ยุ้ย (เรื่องยุทธ ศีระวนิช) : 0 81642 0305 แดน (นิมอณรงค์ จันทร์สุขศรี) : 0 82947 8651

แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้านะครับ

เรื่องยุทธ ศีระวนิช

นักมานุษยวิทยาได้ชวนให้เด็กชนเผ่าอาฟริกันเล่นเกมสีกัน เขาเอาผลไม้ใส่ตะกร้าวางใต้ต้นไม้ แล้วบอกพวกเด็ก ๆ ว่า ใครวิ่งชนะไปถึงตะกร้าก่อนก็จะได้กินผลไม้ก่อน พอเขาทำสัญญาให้เด็กวิ่งแข่งกันได้ ปรากฏว่าพวกเด็กจับมือกันทั้งหมด แล้ววิ่งมาที่ผลไม้ด้วยกัน พอมาถึงก็นั่งรวมกันเป็นวงกลมและร่วมกันด้วยกันอย่างมีความสุข เขาจึงถามพวกเด็กว่า ทำไมพวกเธอจึงจับมือกันวิ่งมาเป็นกลุ่ม ถ้าต่างคนต่างวิ่งคนที่ชนะมาถึงก่อนก็จะได้กินก่อนและกินได้มากกว่าคนอื่น เด็กคนหนึ่งจึงได้ตอบเขาว่า “อุบุนตู” พวกเราคนใดคนหนึ่งจะมีความสุขได้อย่างไรหากคนอื่น ๆ ยังมีความสุข

คำว่า “อุบุนตู” ในวัฒนธรรมของชนเผ่าโซซา(Xhosa) หมายความว่า ฉันเป็นอย่างนี้ก็เพราะพวกเราเป็นอย่างนี้

เป็นงานเป็นการ

“ผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย”

ผลการดำเนินงาน ปี 2546 - 2562

ภาพรวมผลการอนุมัติโครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยเมืองและชนบท ตั้งแต่ปี 2546 ถึง 2562 สถาบันฯ ได้อนุมัติโครงการและงบประมาณรวม ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2562 ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัด จำนวน 5,653 โครงการ 158,841 ครัวเรือน เป็นงบประมาณรวมทั้งสิ้น 7,244.99 ล้านบาท

ประเภทโครงการ	ปี 2562			ผลการดำเนินการสะสม				
	จำนวนโครงการ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนงบประมาณ (ล้านบาท)	ปีที่เริ่มดำเนินการ	จำนวนโครงการ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนเมือง/เขต/ตำบล	จำนวนงบประมาณ (ล้านบาท)
โครงการบ้านมั่นคง	92	6,945	338.31	2546-62	1,231	112,610	422	5,563.79
บ้านมั่นคงเมือง	32	2,433	158.15	2546-62	1,046	104,909	343	5,244.12
บ้านมั่นคงชนบท	60	4,512	154.73	2560-62	97	7,701	79	319.67
ที่อยู่อาศัยริมคลอง				2559-62	38	5,023	7	810.78
บ้านพอเพียงชนบท	1,524	12,550	228.70	2560-62	3,706	39,194	2,391	713.13
ที่อยู่อาศัยชั่วคราว								
ไฟไหม้-โล๊ะเรือ	16	1,170	20.91	2560-62	83	4,321	68	66.33
ศูนย์คนไร้บ้าน				2560-61	698	698	3	105.84

คำว่า Habitat แปลว่า ที่อยู่อาศัย ที่พำนัก แหล่งที่อยู่ หรือ ดินที่อยู่ ดังนั้น World Habitat Day จึงหมายถึงวันที่อยู่อาศัยโลก ซึ่งเริ่มมีขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2529 โดยกำหนดให้ทุกวันจันทร์แรกของเดือนตุลาคมของทุกปี เป็นวันที่อยู่อาศัยโลก เป้าหมายของการมีวันนี้ก็เพื่อให้สังคมโลกและรัฐบาลนานาชาติให้ความสำคัญและหาทางแก้ไขปัญหาการไม่มีที่อยู่อาศัย การมีที่อยู่อาศัยที่ไม่มั่นคงหรือการอยู่อาศัยในสภาพที่ไม่เหมาะสม รวมถึงปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนยากจนในทุกภูมิภาคของโลก ให้ความสนใจกับสถานการณ์ การอยู่อาศัย และการตั้งถิ่นฐานมนุษย์ ตลอดจนสิทธิพื้นฐานของการมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม และเพื่อสร้างความตระหนักในความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการให้มนุษย์ทุกคนมีที่อยู่อาศัยในขนาดที่เหมาะสมเป็นการปฏิบัติกันทั่วโลก

วันที่อยู่อาศัยโลกเป็นโอกาสอันดีในการคิดถึงผู้ไร้ที่อยู่อาศัย และการขาดแคลนที่พักอาศัย รวมถึงการปรับตัวของมนุษย์ ให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเป็นวันที่องค์กรสหประชาชาติสร้างโอกาสให้แก่มหาสมุทรหรือประเทศต่างๆ ในการมองเห็นถึงปัญหาของตนเอง และมีแนวทางในการเอาชนะปัญหา และสร้างสรรค์เมืองให้เป็นเมืองที่ดี ที่น่าอยู่อาศัยสำหรับทุกคนทุกคนได้

ในแต่ละปีจะมีการกำหนดประเด็นหลักเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา โดยช่วงปี พ.ศ.2529 - พ.ศ.2537 จะเน้นในเรื่องของที่อยู่อาศัย (Shelter) เป็นหลัก เช่น ที่อยู่อาศัยเป็นสิทธิของมนุษย์ ที่อยู่อาศัยคนไร้บ้าน ที่อยู่อาศัยกับครอบครัว เป็นต้น และตั้งแต่ พ.ศ.2538 เป็นต้นมา จนถึงปี พ.ศ.2560 จะมุ่งเน้นเรื่องเมือง (City) เป็นหลัก เช่น เมืองในอนาคต เมืองสำหรับทุกคน เมืองไร้สลัม เมืองปลอดภัย เมืองวิถีชีวิตดี เมืองกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ พื้นที่สาธารณะสำหรับทุกคน และในปี พ.ศ.2561 เป็นเรื่องของการจัดการขยะโดยท้องถิ่น

เมื่อพิจารณาถึงประเด็นหลักของแต่ละปีตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าพี่น้องบ้านมั่นคงและเครือข่ายต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานได้มีการดำเนินงานกันไปแล้วอย่างกว้างขวาง บางประเด็นก็ได้ดำเนินการก่อนหน้าที่จะประกาศในวันอยู่อาศัยโลกด้วยซ้ำ นับเป็นความก้าวหน้าของประเทศไทยในการแก้ไขปัญหา พัฒนาคุณภาพชีวิต ที่อยู่อาศัย ชุมชน และเมืองอย่างเป็นรูปธรรม รุดหน้ากว่าหลาย ๆ ประเทศ

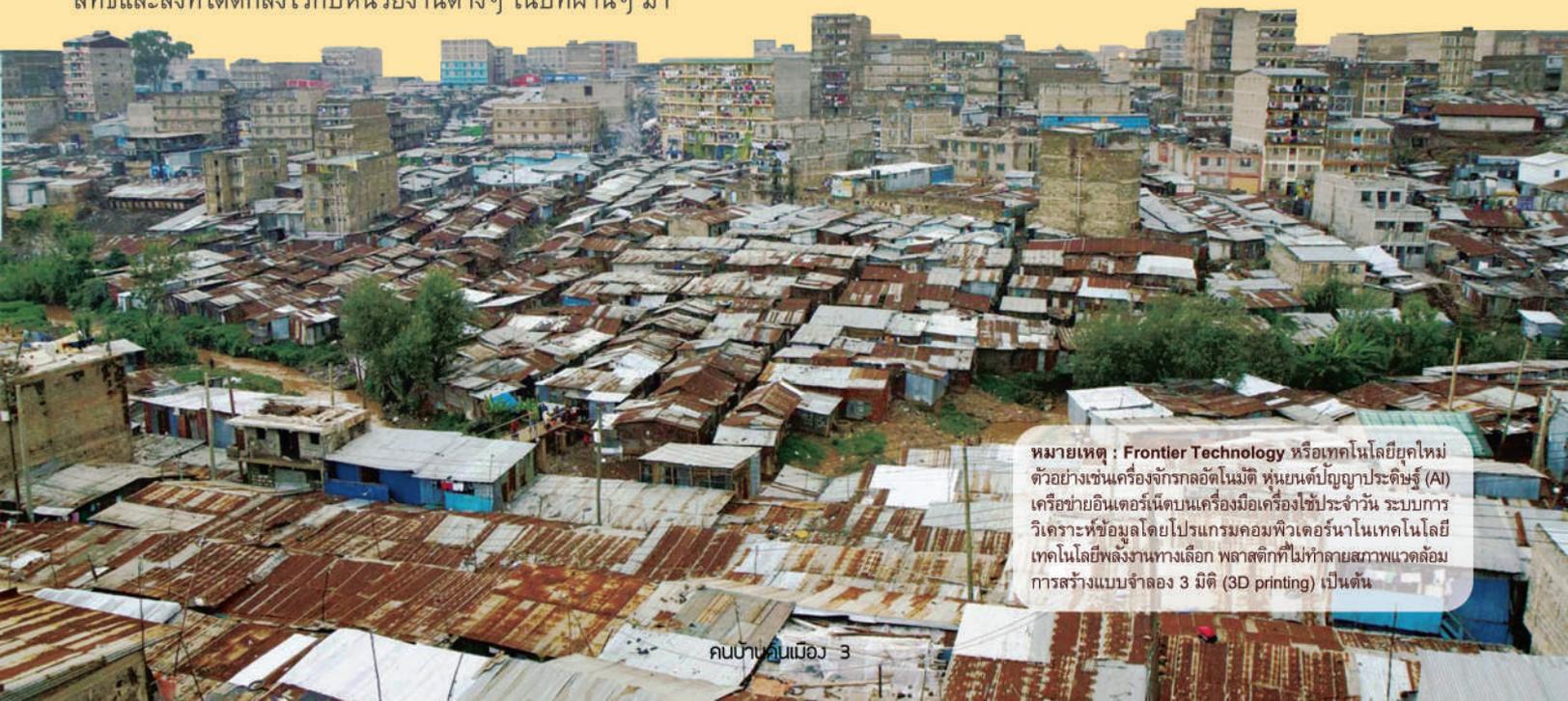
ในบ้านเราวันที่อยู่อาศัยโลกแต่ละปีจะเป็นวันที่พี่น้องคนจนชาวไทย จะได้แสดงผลในการบอกเล่าความต้องการ เสนอแนะ รวมทั้งการทวงถาม สิทธิและสิ่งที่ได้ตกลงไว้กับหน่วยงานต่างๆ ในปีที่ผ่านมา

“^{นอกจากนี้}วันอยู่อาศัยโลก สำคัญไหน”

นอกจากนี้ยังมีการประชุมใหญ่ที่สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ประจำประเทศไทยที่พี่น้องจะได้นำเสนอเรื่องราว ปัญหาการพัฒนา และข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมให้เกิดผลในเชิงนโยบาย และเป็นที่ยอมรับต่อสาธารณะ มีการมอบรางวัลสำหรับโครงการพัฒนาที่ดี เพื่อเป็นกำลังใจ และเป็นตัวอย่างต่อที่อื่น ๆ และสุดท้ายได้มีการสร้างปฏิญญาร่วม เพื่อสร้างพลังในการดำเนินงานทั้งในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ในทุกภูมิภาคของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเครือข่ายบ้านมั่นคงร่วมกับเครือข่ายต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัว และการพัฒนาที่อยู่อาศัยอย่างก้าวหน้า และยั่งยืน

สำหรับวันที่อยู่อาศัยโลกในปีนี้ ตรงกับวันที่ 7 ตุลาคม 2562 โดยมีประเด็นหลัก คือ การใช้เทคโนโลยียุคใหม่เป็นนวัตกรรม เครื่องมือ ในการแปลงขยะและของเสียเป็นความมั่งคั่ง (Frontier Technology as an Innovation Tool to Transform Waste to Wealth) ซึ่งพี่น้องเรา คงได้นำมาเป็นแนวคิดในการทำงานชุมชนและเมืองต่อไป

หมายเหตุ : Frontier Technology หรือเทคโนโลยียุคใหม่ ตัวอย่างเช่นเครื่องจักรกลอัตโนมัติ หุ่นยนต์ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เครือข่ายอินเทอร์เน็ตบนเครื่องมือเครื่องใช้ประจำวัน ระบบการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์นาเทคโนโลยี เทคโนโลยีพลังงานทางเลือก พลาสติกที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม การสร้างแบบจำลอง 3 มิติ (3D printing) เป็นต้น

Collective Housing World Habitat Day Thailand 2019

บอกแก้ว-เล่าลือ

“กิจกรรมและการประชุม วันที่อยู่อาศัยโลก”

งานวันที่อยู่อาศัยโลกในปีนี้ได้มีการจัดงานที่พอช. ร่วมกับองค์กรอื่นๆ หลายองค์กร เช่น องค์กรสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย, ESCAP, UN-HABITAT มูลนิธิ ที่อยู่อาศัยแห่งเอเชีย (ACHR) กระทรวง พม., สอช., สลัมศึกษา, คพช. และ คพสค. เพื่อเป็นการรวมงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาจัดร่วมกัน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง เชื่อมโยงกันอย่างเป็นเอกภาพ โดยวันที่ 9-11 ต.ค. 62 เป็นการสัมมนานานาชาติภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เรื่อง **บ้านโดยชุมชน ทุกคนร่วมกันสร้าง** จัดโดย CoHabitat-Network, ACHR และ UrbanMonde ณ โรงแรมพันธุ์ทิพย์ บางกะปิ วันที่ 10 ต.ค. 62 เปิดงานวันที่อยู่อาศัยโลก ที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน วันที่ 12-17 ต.ค. 62 เป็นการประชุมสหประชาชาติภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 7 ณ เกาะปีนัง ประเทศมาเลเซีย และมีกิจกรรมของ เครือข่ายบ้านมั่นคงในทุกภาคอย่างต่อเนื่อง

9 ต.ค. 62

ได้นำกลุ่มพี่น้องชาวต่างประเทศที่เดินทางมาถึงก่อน เยี่ยมชมโครงการบ้านมั่นคงซอยลาดพร้าว 101 และบ้านมั่นคง ริมหอคลองลาดพร้าว ซึ่งได้รับความสนใจและมีการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กันอย่างสนุกสนานและเป็นกันเอง

10 ต.ค. 62 (ช่วงเช้า)

พณฯ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงพาณิชย์ นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ เป็นประธาน เปิดงานและมอบนโยบายภายในงานมีพิธีการของพอช. เครือข่ายบ้านมั่นคง และมีการสัมมนาเรื่องบ้านโดยชุมชน ทุกคนร่วมกันสร้าง (Collective Housing) เป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างพี่น้องบ้านมั่นคงไทย และพี่น้องชาวต่างประเทศ อีก 13 ประเทศ ได้แก่ พม่า เวียดนาม อินโดนีเซีย มองโกเลีย ญี่ปุ่น เนปาล อินเดีย บังคลาเทศ ศรีลังกา ฟิลิปปินส์ สวิสเซอร์แลนด์ คานาดา และอูรุกวัย

10 (ช่วงบ่าย) – 11 ต.ค. 62

ผู้อำนวยการสหประชาชาติภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก นายอาซุชิ คูเรซาวา ได้กล่าวปาฐกถาเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยและงานประชุมใหญ่ที่ปีนัง การสัมมนานานาชาติของพี่น้องชาวบ้านมั่นคง และเพื่อนทั้ง 13 ประเทศ ณ พอช. บ้านโดยชุมชน ทุกคนร่วมกันสร้าง และสัมมนาต่อเนื่องวันที่ 11 ณ โรงแรมพันธุ์ทิพย์ บางกะปิ โดยมีเนื้อหาต่อเนื่องจากในวันที่ 10 ซึ่งจะเป็นการวางแผนกระบวนการทำงานและจัดทำโครงการเบื้องต้นของแต่ละประเทศ รวมทั้งการเตรียมงานเพื่อเข้าร่วมการประชุมใหญ่เอเชีย-แปซิฟิกขององค์การสหประชาชาติ วันที่ 12-17 ตุลาคมที่เกาะปีนัง ประเทศมาเลเซีย โดยตัวแทนจากประเทศไทยประกอบด้วยพี่น้องเครือข่ายบ้านมั่นคง ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ พอช. จำนวน 10 คน และเจ้าหน้าที่ จาก ACHR จำนวน 6 คนพร้อมด้วยพี่น้องชาวต่างชาติทั้ง 13 ชาติ

12 ต.ค. 62

คณะเดินทางถึงเกาะปีนังและเข้ารับฟังการบรรยายเรื่องการอนุรักษ์เมืองเก่าจอร์จทาวน์ (George Town) ของเจ้าหน้าที่จากองค์กรมรดกโลกจอร์จทาวน์ ซึ่งรัฐบาลจัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนด้านงบประมาณและการอนุรักษ์แก่เจ้าของอาคารเก่าที่ต้องการจะปรับปรุงแบบมีส่วนร่วม โดยเจ้าของเป็นผู้ปรับปรุงโครงสร้างและภายนอกอาคาร ซึ่งทางหน่วยงานเป็นผู้ให้คำแนะนำและจัดหาผู้รับเหมาที่สามารถซ่อมแซมอาคารโบราณให้ ภายใต้วงเงิน 3 ล้านบาท ต่อ 1 หลังเป็นเงินให้เปล่า แต่เจ้าของจะต้องให้ผู้เช่าได้เช่าต่อในระยะ 5-10 ปี โดยที่ค่าเช่าคงเดิม หลังจากนั้นตกลงกันใหม่ ส่วนผู้เช่าก็จะมีหน้าที่ในการบำรุงรักษาอาคารและตกแต่งภายในเพื่อการอยู่อาศัย ซึ่งโครงการนี้กำลังจะเริ่มดำเนินงานในปี 2563

จากนั้นได้ไปเยี่ยมชมการพัฒนาเมืองเก่าย่านบริเวณถนน Armenian และโครงการปรับปรุงอาคารเก่า 10 คูหา โดยกลุ่มสถาปนิก CAN ด้วยกระบวนการร่วมคิดร่วมสร้าง จากนั้นได้ไปเยี่ยมชุมชนประมงดั้งเดิมของปีนัง เรียกว่า เจ็ตตี (JETTY) เป็นหมู่บ้านประมงดั้งเดิม โดยแบ่งเป็นซอยของแต่ละตระกูล ยื่นลงไปในทะเล เดิมชุมชนนี้ไม่ได้รับการรวมให้เป็นเขตมรดกโลกร่วมกับย่านเก่าของเมืองจอร์จทาวน์ แต่หลังจากมีการพูดคุยกันในประชาคมเมืองจึงได้นับรวมเข้าเป็นมรดกโลกด้วย ปัจจุบัน บางซอยได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้ว

13-14 ต.ค. 62

ก่อนการเปิดงานอย่างเป็นทางการ ทางคณะได้เข้าร่วมสัมมนาย่อยในประเด็นที่น่าสนใจและเกี่ยวเนื่องกับ "บ้านโดยชุมชน ทุกคนร่วมกันสร้าง" (Collective Housing) ทั้งในด้านนโยบายการพัฒนาเมือง การเงินเพื่อที่อยู่อาศัย การใช้ที่ดินในเมือง และกฎระเบียบต่าง ๆ โดยได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกัน ในงานนี้ พอช และ ACHR ได้จัดบูชนิทรรศการ เกี่ยวกับบ้านมั่นคง และ บ้านโดยชุมชน ทุกคนร่วมกันสร้าง ของประเทศต่างๆ ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของกระบวนการ และรูปธรรมของบ้านมั่นคง

15-17 ต.ค. 62

เป็นการประชุมใหญ่ของสหประชาชาติภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ 7 (APUF7) โดยมีหัวข้อหลักใน 6 เรื่อง คือ 1.ที่ดิน บริการพื้นฐาน และที่อยู่อาศัย 2.ผู้นำสตรี 3.การเงินชุมชน 4.การมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดการเมืองของประชากรกลุ่มรากหญ้า 5.โอกาสด้านเศรษฐกิจของเมือง 6.วิกฤตและภัยพิบัติของชุมชน

โดยกลุ่มพี่น้องคนไทยและ 13 ชาติภาคี ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาในทุกหัวข้อ มีการร่วมอภิปรายถึงนโยบายการพัฒนา กระบวนการหลักของการแก้ปัญหา กลุ่มรากหญ้า นวัตกรรมทางการเงินในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ผู้นำและภาคีเพื่อการเตรียมการและรับมือวิกฤตการณ์ มีการนำเสนอประสบการณ์จากโครงการและกระบวนการพัฒนาของประเทศต่างๆ นอกจากนี้ ผู้แทนบ้านมั่นคงเมืองนครสวรรค์และพอช. นำเสนอกระบวนการทำงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำตามโครงการ KNOW ที่ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยลอนดอน

หลังจากมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมทั้งมีข้อเสนอแนะต่อที่ประชุม ได้ข้อสรุปว่าพี่น้องพร้อมที่จะพัฒนา แต่ต้องการให้รัฐสนับสนุนในเรื่องสำคัญ 3 เรื่อง ได้แก่ ที่ดิน การเงินและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาเพื่อให้ชาวชุมชนสามารถบริหารจัดการตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ประกาศเจตนารมณ์นี้ต่อที่ประชุมใหญ่ในพิธีปิดเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2562 ในงานนี้ยังมีการออกบูชานิทรรศการของบ้านมั่นคง และ ACHR ด้วย

เจตนารมณ์ของคนจนเมือง

ประกาศ ณ วันที่ 17 ตุลาคม 2562

ในการประชุมสหประชาชาติภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 7 เกาะปีนัง ประเทศมาเลเซีย โดย ACHR, Huairou Commission, SDI, WIEGO และเครือข่ายบ้านมั่นคง

ในนามของเครือข่ายคนจนเมืองที่เป็นชาวสลัม แรงงานนอกระบบ และกลุ่มสตรีที่เป็นประชากร 50-60% ของประชากรเมือง ขอประกาศว่า เราคือสายใยชีวิตของเมือง เป็นผู้ขับเคลื่อนเมือง เรารู้จักเมืองดีกว่าใครๆ เพราะเรามีประสบการณ์ของการต่อสู้ดิ้นรน เราเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยง ช่วยเหลือกัน และ กันมีข้อมูลในทุกมิติ เราได้สร้างทุนของเราเองทั้งระดับเมืองและท้องถิ่น เพื่อใช้ในการพัฒนา แก้ไขปัญหา และเตรียมพร้อมสำหรับภัยพิบัติหรือวิกฤตที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชน เราสร้างที่อยู่อาศัย และชุมชนเองได้ โดยใช้ภูมิปัญญาและทรัพยากรท้องถิ่น เราไม่ทำให้ที่ว่างในเมืองไร้ประโยชน์ เราสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อการอยู่อาศัยมิใช่หาผลกำไร เราจะสร้างนวัตกรรมความร่วมมือในการพัฒนาที่อยู่อาศัยร่วมกัน สู่การสร้างความมั่นคงในการอยู่อาศัยของคนจนเมืองภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เราได้ทำในส่วนที่เราทำได้มาแล้ว และขอเรียกร้องการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้เราขยายผลและจัดการตนเองได้ดียิ่งขึ้นดังนี้

ให้มโนนโยบายจากล่างสู่บน มีกฎระเบียบที่ครอบคลุม ยืดหยุ่น เป็นประโยชน์ต่อคนจน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และร่วมกันทำงานเพื่อการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน และสนองตอบความต้องการที่แท้จริงของพลเมือง

ให้รัฐและท้องถิ่น เชื่อในความสามารถของเรา รับฟังและทำงานใกล้ชิดกับเรา

เปิดโอกาสให้เราได้เข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการพัฒนาเช่นที่ดิน ระบบการเงินที่ยืดหยุ่น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนการพัฒนา

ร่วมสร้างพันธมิตรกับท้องถิ่น เอกชน สถาบัน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันพัฒนาให้เมืองเป็นเมืองแห่งความสุขของทุกคน

มาเยี่ยม มาคุยกับเราอย่างเพื่อน แล้วท่านจะเห็นว่าเราจะทำงานด้วยกันได้อย่างไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน มีฉะนั้นท่านจะกลายเป็นผู้ที่ถูกทิ้งไว้เบื้องหลัง

เราพร้อมแล้ว ท่านล่ะพร้อมหรือยัง

เรื่องด่วน ชวนคิด

“บ้านมั่นคง กับการเติบโตของเมือง”

โครงการบ้านมั่นคงเมืองเกิดขึ้นจากแนวความคิดของการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่ต้องให้คนอยู่กับเมือง มีวิถีชีวิตที่เกื้อกูลกัน ทำมาหากินได้มั่นคง มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในชุมชนที่ดี และที่สำคัญที่สุดคือความสุขกายสบายใจในการอยู่อาศัยร่วมกับเมือง แต่ด้วยความเจริญของเมืองในด้านต่างๆ ทั้งธุรกิจ การลงทุน การพัฒนาเส้นทางคมนาคม การใช้ที่ดิน โครงการของรัฐ และอื่นๆ ภายในเมือง ทำให้ชุมชนบ้านมั่นคงหลายแห่งกำลังถูกคุกคามจากการพัฒนาเหล่านี้ แม้จะมีมาตรการไล่ที่อย่างแต่ก่อน แต่ก็มีสิ่งที่ทำให้ชุมชนบ้านมั่นคงต้องคิดถึงการอยู่อาศัยในอนาคต บางแห่งกำลังถูกล้อมทุนเข้ามาขอซื้อ บางแห่งถูกแวดล้อมด้วยอาคารสูง บางแห่งมีเส้นทางคมนาคมใหญ่ตัดผ่าน มีรถไฟฟ้าผ่านชุมชนหรือบริเวณใกล้เคียง บางแห่งก็ถูกสภาพแวดล้อมใหม่ เช่น ร้านค้า สถานเริงรมย์ รบกวาน หรือกลายเป็นแหล่งรองรับน้ำจากการถมที่รอบชุมชน บางชุมชนอาจถูกเวนคืนในอนาคต ฯลฯ เหล่านี้ทำให้พี่น้องชาวบ้านมั่นคงต้องมาร่วมกันคิดและหาแนวทางที่จะอยู่กับเมืองได้อย่างมีความสุขตลอดไป พี่น้องส่วนใหญ่มีความเห็นว่าต้องอยู่ในที่เดิม เพราะกว่าจะได้มาซึ่งชุมชนที่อยู่ในปัจจุบันได้ต้องผ่านการต่อสู้ ลงมือลงแรง สร้างกระบวนการการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชน และการอยู่อาศัยที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตในทุกด้าน ทั้งกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม หากต้องมีการโยกย้ายหาที่อยู่ใหม่ก็จะยากที่จะหาที่ดินในทำเลที่ตั้งในบริเวณใกล้เคียง หรือแม้แต่บริเวณที่ห่างไกลออกไป เพราะราคาที่ดินปัจจุบันสูงขึ้นมาก และยังคงเริ่มกระบวนการการสร้างชุมชนและวิถีชีวิตใหม่อีกครั้ง แต่ในอีกด้านหนึ่งอาจมีพี่น้องบางส่วนเห็นว่าถ้านับกับความบีบคั้นของสภาพการณ์ไม่ไหวก็อาจจะไปหาที่อยู่ใหม่ที่มีความสุขกว่าเดิมได้ แต่ทั้ง 2 ด้านก็มีข้อที่ต้องพิจารณาในบริบทที่แตกต่างกัน

พี่น้องที่ต้องการอยู่ในที่เดิมให้แนวคิดเรา เราต้องทำชุมชนของเราให้มีสภาพที่สวยงาม ไม่เป็นที่รังเกียจของผู้พบเห็น มีชีวิตชีวา สภาพแวดล้อมดี ต้องสร้างเอกลักษณ์ของชุมชน เช่น เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว พี่น้องหลายคนบอกว่าเราต้องสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนรอบตัวเพื่อสร้างความเป็นมิตรในการอยู่ร่วมกัน เป็นส่วนหนึ่งของเมืองที่หลากหลาย เราอาจจัดชุมชนให้สามารถสร้างรายได้จากชุมชนโดยรอบและเมืองได้ เช่น เป็นร้านสินค้าเฉพาะ เช่น เครื่องหนัง ภูมิปัญญา หรือเป็นชุมชนที่ให้บริการแก่เมือง ฯลฯ โดยต้องคิดถึงการพัฒนาชุมชนที่ไม่หยุดนิ่ง วางแผนการอนาคตอย่างรอบคอบ สร้างทุนของชุมชนเพื่อการเตรียมพร้อมในทุกเรื่อง และยังมีเรื่องต่างๆ ที่ต้องนำมาพิจารณาอีกมาก ส่วนพี่น้องบางส่วนที่คิดว่าจะโยกย้ายออกจากชุมชนหรือพื้นที่เดิมก็ยังคงต้องคิดถึงที่จะไป กระบวนการโยกย้าย การไปสร้างสังคมใหม่ และอนาคตที่มั่นคงกว่า โดยทางเลือกอาจเป็นการไปซื้อชุมชนที่มีผู้ประกอบการทำขาย หรือเป็นการสั่งทำโครงการเอกชนให้เหมาะสมกับการอยู่อาศัยและวิถีชีวิตของเรา โดยการมีส่วนร่วมในการออกแบบและวางแผนการอยู่อาศัยโดยใช้เงินจากการขายพื้นที่เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มมากพอที่จะไปเริ่มชุมชนใหม่ แต่ก็ต้องพิจารณาให้รอบคอบถึงกระบวนการที่จะไปอยู่ที่ใหม่ การจัดการกับสหกรณ์และสวัสดิการของเรา ถ้าไปทั้งหมดก็อาจไม่มีปัญหาหาก แต่ถ้ามีสมาชิกบางรายไม่ไปด้วย ก็ต้องมีการจัดการที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม โปร่งใส เพื่อให้สหกรณ์และชุมชนยังคงอยู่ได้ หัวใจสำคัญของทางเลือกเหล่านี้คือ เราอาจไม่สามารถไปเริ่มต้นจากศูนย์ได้ด้วยอายุที่มากขึ้น หรือการเตรียมคนรุ่นใหม่ยังไม่พร้อม ดังนั้น ความเข้มแข็งไม่แตกแยกของชุมชนจึงเป็นความสำคัญที่สุด การเลือกทางเลือกใดก็ตามต้องคำนึงถึงสังคมของเราว่าจะเกาะเกี่ยวกันได้หนาแน่นอย่างไร จะสร้างความสุขและความมั่นคงที่ยั่งยืนด้วยกันอย่างไรเพื่อชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต สิ่งเหล่านี้ พี่น้องเราชาวบ้านมั่นคงคงต้องเริ่มคิดกันเพื่อเตรียมตัวเผชิญกับสถานการณ์ที่อาจมาถึงเร็วกว่าที่คิด

การพัฒนาของเมือง

ชุมชนบ้านมั่นคง

ชุมชนเดิม

7 “มีอะไรในงาน SOCIAL EXPO 2019”

เรื่องเล่า จากเพื่อน

ในระหว่างวันที่ 5-7 ก.ค. 2562 ที่ผ่านมา สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ได้ร่วมจัดกิจกรรมภายในงาน Thailand Social Expo 2019 โดยแบ่งการจัดเป็น 3 ส่วน คือ กิจกรรมเวทีวิชาการ นิทรรศการ และการออกร้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ในส่วนของเวทีวิชาการแบ่งออกเป็น 4 เวที ได้แก่

1. เวทีวิชาการ

ตำบลบูรณาการเพื่อชุมชนเข้มแข็ง เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ในงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่เข้มแข็งสู่การจัดการตนเองด้านที่อยู่อาศัยและอื่นๆ และยังเป็นการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย รวมทั้งนำเสนอผลงานนวัตกรรมชุมชนสู่การจัดการตนเองต่อสาธารณะและเห็นรูปธรรมที่ชัดเจน ในพื้นที่ ต.กุดหว้า จ.กาฬสินธุ์, ต.หนองโรง จ.กาญจนบุรี, ต.ดงขี้เหล็ก จ.ปราจีนบุรี และต.เขาแก้ว จ.นครศรีธรรมราช และมีข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อขยายผลพื้นที่บูรณาการความร่วมมือไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง

2. เวทีเสวนา

การเสวนาเรื่อง ภาคีเอเชียเพื่อการพัฒนาคนจนเมืองและเมืองสำหรับทุกคน (Asian Partnership for Urban Poor and Inclusive City Development)

เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาที่อยู่อาศัยคนจนเมืองระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรชุมชนในประเทศไทยกับประเทศอื่นๆ ในเอเชีย โดยมีข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาจากการพัฒนาเมืองอย่างมีส่วนร่วม ให้ UN สนับสนุนให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนในการทำงานร่วมกับรัฐบาล รวมทั้งบทบาทของท้องถิ่นในการตอบสนองความต้องการของชุมชนโดยการรับรู้สิทธิพึงมีของชุมชนและจัดการทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อหาทางออกในการแก้ปัญหาชุมชน

3.เวทีเสวนา

การเสวนาเรื่อง บ้าน : รากฐานการพัฒนาชุมชนและความมั่นคงของมนุษย์ยุคภูมิ เป็นการนำเสนอแนวคิดและชุดประสบการณ์ความรู้ การสะท้อนปัญหาที่อยู่อาศัยคนจนเมือง การนำเสนอรูปแบบการจัดการปัญหาที่อยู่อาศัย กลุ่มประชากรเฉพาะ เช่น คนไร้บ้าน คนไร้สัญชาติ ฯลฯ มีการนำเสนอผลการพัฒนาทุกมิติกับความหมายของ “บ้านที่มากกว่าบ้าน” และการขยายผลสู่ชนบท รวมทั้งการเสนอผลการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยริมคลอง โดยการเสวนาเน้นให้เห็นถึงบทบาทความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งกลุ่มประชากร การทำแผนและแก้ปัญหาด้วยตนเองของผู้เดือดร้อน การใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง การสนับสนุนการใช้ที่ดินของรัฐ บทบาทของท้องถิ่น ในการบูรณาการความร่วมมือ บทบาทของพระสงฆ์ สถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคม

ส่วนเรื่อง “คืนความสุขให้คนคลอง คืนสายคลองให้คนเมือง” ก็มีการนำเสนอการฟื้นคลอง พื้นวิถี พื้นชุมชน การนำเสนอแผนแม่บท การพัฒนาคลองใน กทม. การจัดการความขัดแย้งเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และการเปลี่ยนแปลงชุมชนเพื่อทุกคนและสายคลอง

จากการเสวนาได้มีข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่อยู่อาศัยแห่งชาติ 20 ปี เพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท โดยบูรณาการกับท้องถิ่นและรัฐด้านที่ดินและการจัดการ

4.เวทีเรื่องเล่าเจ้าฟ้าง

พื้นที่สีเขียวในเมือง สำหรับทุกคน Green City เป็นการนำเสนอแนวคิดและผลการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในชุมชนบ้านมั่นคง เป็นการเปิดมุมมอง การพัฒนาพื้นที่สีเขียวสำหรับคนเมืองและชนบท รวมทั้งการให้ทุกคนคำนึงถึงสภาพแวดล้อม การพลิกพื้นที่ดินชนบทเกิดการเพิ่มพื้นที่ป่า และการแสดงเจตนาของขบวนองค์กรชุมชนในการเป็นพลังทางสังคม เพื่อจัดการพื้นที่สีเขียวและรักษาสิ่งแวดล้อม มีการนำเสนอเรื่อง กทม. มหานครสีเขียว การเข้าถึงพื้นที่สีเขียวขนาดเล็ก การส่งเสริมวิถีชีวิตสุขภาวะชุมชน บทบาทท้องถิ่นในการจัดการพื้นที่สีเขียวทั้งเมือง หลุมพอเพียง การปลูกผักกินเอง การปรับพื้นที่รกร้างให้เป็นพื้นที่สุขภาวะของคนเมือง การสร้างรายได้จากพื้นที่สีเขียว และการอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่า และวิถีชีวิตชุมชน

จากนั้นขบวนองค์กรชุมชนทั้งเมืองและชนบทได้ร่วมกันประกาศเจตนาธรรมเพื่อเป็นพลังทางสังคมในการจัดการพื้นที่สีเขียวและรักษาสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของนิทรรศการ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ชูแนวคิด “จากบ้านมั่นคง สู่ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง” นำเสนอผลงานด้านสังคม ด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัย ผู้มีรายได้น้อยและงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ที่มีความเข้มแข็งสู่การจัดการตนเอง ในประเทศไทย เชื่อมโยงสู่ประเทศอาเซียน โดยใช้ยุทธศาสตร์ชุมชนเป็นแกนหลัก พื้นที่เป็นตัวตั้งในการพัฒนารูปแบบประชารัฐ โดยแบ่งนิทรรศการเป็นโซนต่าง ๆ คือ โซนกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องบ้านมั่นคงรูปแบบต่างๆ ที่อยู่อาศัยริมคลอง การจัดการพื้นที่สีเขียว บ้านมากกว่าบ้าน และรูปธรรมตำบลจัดการตนเอง โซนจำลองพื้นที่ และสาธิตให้ความรู้การจัดการพื้นที่สีเขียว ได้แก่ การจัดการพื้นที่สีเขียวแนวตั้ง และพื้นที่ขนาดเล็ก ปราชญ์จุลินทรีย์ และหมอดิน หลุมพองเพียง และขยะแปลงร่าง

ในส่วนของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ มีผลิตภัณฑ์จากเครือข่ายงานทั่วประเทศมาจำหน่าย เป็นจำนวนมากถึง 10 ร้านค้า 20 บูธ รวมยอดจำหน่ายตลอดงาน 279,320 บาท

7 มิติสามัญ-มิชัรมาอวด

“5 รูปแบบของตำบลบูรณาการ เพื่อชุมชนเข้มแข็ง”

พื้นที่ตำบลจัดการตนเอง เป็นพื้นที่ที่ผู้คนตระหนักถึงปัญหาที่ประสบอยู่ โดยเชื่อว่าปัญหาเหล่านั้น พวกเขาสามารถจัดการได้ด้วยตนเอง ด้วยการร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไข ผ่านกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมโดยมีการเชื่อมโยงกันในระหว่างพื้นที่และภาคีภายนอก เพื่อเสริมพลังในการแก้ไขปัญหา 5 พื้นที่ตำบลที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการตนเอง และนำมาถ่ายทอดในงาน Social Expo 2019 นี้ จะเป็นแนวทางสำหรับพื้นที่อื่นๆ ได้นำไปพิจารณาและประยุกต์ใช้ตามบริบทของตนเองได้

1. ลำประดาศ ทรະປະชาชนสู่ตำบลจัดการตนเอง

ด.ลำประดาศ อ.บางมูลนาก จ.พิจิตร
โดย นายปัทมพัฒน์ ยกแก้ว
ผู้ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชนตำบลลำประดาศ

ลำประดาศเป็นตำบลเล็ก ๆ ไม่มีชื่อเสียง แต่มีปัญหามากมาย เช่น ความยากจน หนี้สิน สิ่งแวดล้อม สังคมขาดความเอื้ออาทร ปัญหาผู้สูงอายุ ฯลฯ ทำให้มีคนเริ่มคิดและทำตามนโยบายรัฐบาล แต่ก็ยังยากจนอยู่และพบว่าการทำโครงการต่าง ๆ เช่น ตำบลน่าอยู่ ตำบลสุขภาวะ จะทำไม่ได้ หากผู้คนยังไม่ทำอะไรกัน จึงได้มีการหารือร่วมกับ อบต. และองค์กรภาคีในตำบลและจัดทำ “ลำประดาศโมเดล” ขึ้น โดยมียุทธศาสตร์ 4 ด้าน คือ เศรษฐกิจและทุน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพ สร้างเวทีกลาง “เวทีวาระประชาชนคนลำประดาศ” เพื่อให้เห็นปัญหาแบบฉับพลันเร่งด่วน ทำให้แก้ปัญหาได้หลายเรื่อง รูปธรรมความสำเร็จที่เกิดขึ้นเช่นการลดจำนวนหนี้สินจาก 150 ล้านบาท ลงมาเหลือ 70 ล้านบาทในปัจจุบัน การส่งเสริมให้มีอาชีพหลัก และอาชีพเสริม ลดการซื้อ กินของที่ปลูกเองให้มาก เรื่องสำคัญในการทำให้ชุมชนเข้มแข็ง คือ ผู้นำที่มีใจที่จะช่วยเหลือและพัฒนา การใช้ความดีแทนยศตำแหน่ง การไม่โกงกิน และมีความสามัคคี

2. กุดหว้า จากรัฐรกรากทุ่งทางวัฒนธรรม สู่การบูรณาการงานพัฒนาเพื่อตำบลเข้มแข็ง

ด.กุดหว้า อ.ภูผินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์
โดย นางสาวชนากานต์ วัจคะฮาด
ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลกุดหว้า

กุดหว้ามีประเพณีชาวผู้ไทเป็นวัฒนธรรมที่โดดเด่น ทั้งภาษาพูดและการแต่งกาย จึงได้นำมาพัฒนาให้เป็นเรื่องคุณค่าของชุมชน เพื่อสร้างโอกาสอาชีพให้แก่ชุมชน ทั้งด้านการท่องเที่ยวชุมชน การผลิตสินค้าพื้นบ้าน การสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญา โดยได้สร้างการประสานงานระหว่างชุมชน สภาองค์กรชุมชน และหน่วยงานภายนอก เพื่อการสนับสนุนการพัฒนา ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการตนเองให้สำเร็จและยั่งยืน ทำให้ชุมชนได้พัฒนาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ผลคือสมาชิกชุมชนทุกคนมีความสุข

กุดหว้า

3. หนองโรง

วิถีชุมชน วิถีคนหนองโรง

ด.หนองโรง อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี
โดย นางสาวสมพร ปานโต
ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลหนองโรง

ตำบลหนองโรงมีพื้นที่ป่าชุมชนกว่า 20,000 ไร่ อยู่ในความดูแลของทหาร มีปัญหาการลักลอบตัดไม้ นายทุนส่งเสริมให้ปลูกพืชเศรษฐกิจโดยใช้สารเคมี หนองโรงไม่มีระบบชลประทาน จึงขาดแคลนน้ำ ชาวบ้านเป็นหนี้ และมีคุณภาพชีวิตไม่ดี จึงเป็นที่มาของการแก้ปัญหาในรูปแบบของการบริหารจัดการตนเอง โดยร่วมกับป่าไม้ กอ.รมน. เครือข่าย 184 ป่าชุมชน กาญจนบุรี สภาองค์กรชุมชน เพื่อให้หนองโรงเป็นตำบลน่าอยู่ เขตชุมชนเกษตรอินทรีย์ มีร้านค้าประชารัฐ ศูนย์กระจายสินค้าชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน โดยมีแผนงานขับเคลื่อน 4 ประเด็น คือ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและทุน ชุมชน สังคม และวัฒนธรรม ทำให้สามารถตั้งร้านค้าชุมชนได้สำเร็จจากการระดมทุน 4 หมู่บ้าน มีการรักษาวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมไว้ได้ สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินของชุมชนได้ เกิดกลุ่มออมทรัพย์มากมาย รวมทั้งมีการสรุปบทเรียนเพื่อนำมาแก้ไขปัญหาการทำงานต่อไป

หนองโรง

4. ดงขี้เหล็ก พัฒนาคน บูรณาการ- ทุนชุมชน แก้ไขปัญหา ชุมชนเข้มแข็ง

ด.ดงขี้เหล็ก อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี
โดย นายบรรจง พรหมวิเศษ
ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลดงขี้เหล็ก

จากพื้นที่น้ำท่วมซ้ำแล้ว เป็น มีน้ำที่อุดมสมบูรณ์ โดยการมีส่วนร่วมของคนในตำบล และทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ที่สนับสนุนเรื่องการจัดการน้ำ การแก้ปัญหาหนี้ในระบบโดยการรวมกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อให้คนในตำบลนำไปเป็นทุนในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ กลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่เป็นกลุ่มออมทรัพย์ เริ่มจากกลุ่มเล็ก ๆ 48 คน คำสมิตร 1,950 บาท มีกรรมการ 9 คน เลือกจากคนที่มีคุณธรรมศีลธรรม ปัจจุบันดงขี้เหล็ก 14 หมู่บ้าน มีเงินทุนในตำบล 109 ล้านบาท กองทุน 65 ล้านบาท เงินเป็นเครื่องมือแต่คนเป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาทางพื้นที่จึงเน้นคนเป็นหลัก ทำการสำรวจข้อมูลทั้งตำบล ทุกมิติ นำไปสู่การแก้ปัญหาการขาดที่ดินทำกิน ที่ดินหลุดมือ ขาดแคลนที่ดิน ปัญหาการจัดการน้ำ เกิดกองทุนที่ดินเพื่อแก้ปัญหาที่ดินหลุดมือ

5. เขาแก้ว จัดการตนเอง โดยยึดหลักการเอาข้อเท็จจริงของชุมชนเป็นตัวตั้ง

ด.เขาแก้ว อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช
โดย นายสาโรจน์ สินธุ์
ประธานกองทุนสวัสดิการตำบลเขาแก้ว

ตำบลเขาแก้วประสบปัญหาด้านการเงินหลายอย่าง เช่น ราคาขายพาราตกต่ำ ทำให้ชาวบ้านมีปัญหาหนี้สิน และคุณภาพชีวิต การขาดสวัสดิการต่างๆ และสิ่งแวดล้อมไม่ดี จึงมีความต้องการในการพัฒนาเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ เริ่มด้วยการวิเคราะห์ปัญหาหนี้สินโดยสภาองค์กรชุมชน และนำไปสู่โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตำบลร่วมกับภาคีเครือข่าย ประกาศเป็น "ตำบลสวัสดิการสู่ตำบลจัดการตนเอง" มีการสร้างปฏิญญาร่วมกันทุกภาคีเครือข่าย โดยใช้โมเดลตำบลเขาแก้วและกลไกสภาองค์กรชุมชนเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อน มีการสร้างตลาดนัดชุมชน ออมเงิน ออมต้นไม้ ปัจจุบันมีเงินหมุนเวียนกว่า 4 ล้านบาท ผลสำเร็จที่ได้ คือ คุณภาพชีวิตได้รับการพัฒนา มีองค์กรชุมชนสีขาว มีการปลูกพืชผสมผสานเพื่อสร้างรายได้ มีการปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อค้าประกันเงินกู้ และมีการสร้างคนโดยการอบรมเยาวชนต้นกล้าเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสวัสดิการและสิ่งแวดล้อม

จากรูปsssทั้ง 5 พื้นที่นี้ จะเห็นได้ว่า การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งสู่การจัดการตนเอง ในด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม และที่อยู่อาศัยผู้มียรายได้น้อย โดยใช้ยุทธศาสตร์ชุมชนเป็นแกนหลัก พื้นที่เป็นตัวตั้งในการพัฒนาในรูปแบบประชารัฐนั้นมีความเป็นไปได้สูง และสามารถขยายผลต่อไปสู่พื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศได้ และยังสามารเชื่อมโยงสู่ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อีกด้วย

ข่าวสารบ้านเรา

19-20

มิถุนายน

จ.นครศรีธรรมราช

เวทีติดตามหนุนเสริมเพื่อการพัฒนาเครือข่ายบ้านมั่นคงภาคใต้

พอช.สำนักงานภาคใต้ จัดเวทีติดตามหนุนเสริมเพื่อการพัฒนาเครือข่ายบ้านมั่นคง โดยมีผู้แทนจากภาคประชาสังคม ผู้แทนงานที่ดิน นักวิชาการ และผู้แทนเครือข่ายบ้านมั่นคงเมืองและชนบท เข้าร่วมการประชุม ณ โรงแรมพีที บุติค จ.นครศรีธรรมราช โดยได้เรียนเชิญ นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา ประธานคณะอนุกรรมการบ้านมั่นคง และการจัดการที่ดิน มาร่วมเติมเต็มหลักคิด กระบวนการพัฒนาทุกมิติ และร่วมระดมความเห็นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยภาคใต้ โดยจะเน้นนำหนักในเรื่องของการมีส่วนร่วม พื้นชุมชน พื้นเครือข่าย และพัฒนาศักยภาพคนทำงานจากการ Workshop ทำกิจกรรมร่วมกัน

16-17

กรกฎาคม

จ.นครศรีธรรมราช

เครือข่ายบ้านมั่นคงตำบลเกาะสุกรลงพื้นที่ศึกษาคุณภาพ และร่วมแลกเปลี่ยนพื้นที่รูปธรรมตำบลเขาแก้ว

เครือข่ายบ้านมั่นคงชนบทตำบลเกาะสุกร ผู้แทน อบต.สภาองค์กรชุมชน กองทุนสวัสดิการตำบล จากต.เกาะสุกร จ.ตรัง ลงพื้นที่ศึกษาคุณภาพและร่วมแลกเปลี่ยนพื้นที่รูปธรรม ตำบลข้มแข็ง จัดการตนเอง ที่ตำบลเขาแก้ว อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช เพื่อนำสิ่งที่ได้เรียนรู้กลับไปพัฒนาเกาะสุกรให้เข้มแข็ง โดยใช้ธนาคารตำบลเป็นเครื่องมือเชื่อมโยงสู่การพัฒนาทุกมิติ ทั้งเรื่องทรัพยากร อาชีพ ที่ดิน และคนทำงาน ทั้งนี้แผนงานต่อไป จะเชิญเจ้าหน้าที่จากธนาคารออมสิน เพื่อร่วมออกแบบ พัฒนาระบบการเงิน และยกระดับสู่ธนาคารตำบลเกาะสุกรต่อไป

20-22

กรกฎาคม

กรุงเทพมหานคร

กิจกรรม Workshopสำรวจข้อมูลและออกแบบชุมชนกึ่งเมือง พื้นที่เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

สำนักงานภาคกรุงเทพฯปริมณฑล ร่วมกับทุกส่วน/หน่วย จัด Workshop เมืองยานนาวา เพื่อสำรวจข้อมูลและออกแบบชุมชนร่วมกับชุมชนทั้งเมือง พร้อมจัดตั้งพื้นที่คณะทำงานในระดับเมือง โดยมีหน่วยงานภาคี สถาบันการศึกษา และเจ้าหน้าที่คอยหนุนเสริม รวมถึงการบรรลุเป้าประสงค์ที่จะพัฒนาศักยภาพทีมทำงานบ้านมั่นคงระหว่างขบวนองค์กรชุมชนและเจ้าหน้าที่ทั้ง 5 ภาค อีกด้วย

16 สิงหาคม และ 24 กันยายน

กรุงเทพมหานคร

ประชุมคณะทำงานโครงการสนับสนุนกระบวนการทำงานการพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับเมือง(กทมกลาง) ปี2562

ครั้งที่9/2562 และ ครั้งที่10/2562 ณ โรงแรมทาวนิ์ อิน ทาวนิ์

ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พอช. ขบวนองค์กรชุมชน และที่ปรึกษา เพื่อรายงานความคืบหน้าผลการจัดขบวนที่อยู่อาศัย กิจกรรมสำคัญระดับภาค ภาพรวมผลการดำเนินโครงการและผลการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการที่อยู่อาศัย รายงานความคืบหน้างานประชาสัมพันธ์โครงการบ้านมั่นคง กองทุนรักษาดินรักษากัน มีการหารือแผนการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่และขบวนองค์กรชุมชนโดยการไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่องการออมทรัพย์และสนับสนุนกระบวนการและการวางผังชุมชนที่เต็อดรอนเรื่องที่อยู่อาศัยที่ประเทศพม่า และกำหนดแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาที่อยู่อาศัยร่วมกัน

18

กันยายน

จ.พัทลุง

พิธีมอบที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการบ้านพอเพียงชนบท สภาองค์กรชุมชนตำบล พื้นที่อำเภอปากพะยูน

นายสมพร มณีรัตน์ นายอำเภอปากพะยูน เป็นประธานในพิธีมอบที่อยู่อาศัย จำนวน 74 ครัวเรือน รวมงบประมาณ 1.368 ล้านบาท ซึ่งในปัจจุบันทุกสภาฯ มีกองทุนการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ขยายผลการซ่อมแซมต่อเนื่องปีละ 3 - 5 หลัง เป็นแผนงานของสภาฯ เพื่อบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

22

กันยายน

จ.อุบลราชธานี

กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ และพอช. ลงพื้นที่หนุนการจัดการภัยพิบัติโดยองค์กรชุมชน

นายสากล ม่วงศิริ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนผู้ประสบภัยน้ำท่วม ณ ศูนย์พักพิงผู้ประสบภัย วัดแสนสำราญ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ มอบสิ่งของแก่ผู้ประสบภัย โดยทางพอช. ได้มอบงบประมาณสมทบครัวกลางและจัดกระบวนการฟื้นฟูชุมชนผู้ประสบภัยจำนวน 180,000 บาท

23 กันยายน

จ.ประจวบคีรีขันธ์

เยี่ยมชมชุมชนประมงพื้นบ้านน่านร่องแผนพัฒนาภาคประชาชน ในพื้นที่ 'อ่าว ก ไก่'

นายไมตรี อินทสุต ประธานคณะกรรมการสถาบันฯ ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลงพื้นที่เยี่ยมชมชุมชนประมงพื้นบ้าน ซึ่งใช้ยุทธศาสตร์ 6 ด้าน สร้างความมั่นคงในที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพชีวิตชาวประมงพื้นบ้าน ฯลฯ เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและหลุดพ้นความยากจน ก่อนที่จะขยายผลไปยังพื้นที่ชายฝั่งทะเลทั่วประเทศ

1 ตุลาคม

จ.ปทุมธานี

พิธียกเสาเอกศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพคนไร้บ้าน จ.ปทุมธานี

เป็นศูนย์ฟื้นฟู แห่งที่ 3 ตั้งอยู่ที่เทศบาลตำบลบางพูน อ.เมือง จ.ปทุมธานี โดยมีนายไมตรี อินทสุต ประธานคณะกรรมการสถาบันฯ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีเป็นประธานในพิธี ภายในศูนย์จะมีห้องพัก ห้องจัดกิจกรรม ห้องประชุม สถานที่ฝึกอาชีพ สันทนาการ มีแปลงปลูกผักสวนครัว โรงเพาะเห็ด เพื่อใช้เป็นอาหารและขายเป็นรายได้ มีเป้าหมายเพื่อเป็นศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนไร้บ้าน เพื่อให้คนไร้บ้านสามารถใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคม รวมถึงกลับไปใช้ชีวิตกับครอบครัวได้

มหกรรมวันที่อยู่อาศัยโลก 2562 บ้านมั่นคง บ้านโดยชุมชน ทุกคนร่วมกันสร้าง COLLECTIVE HOUSING

10 ตุลาคม

กรุงเทพมหานคร

พิธีเปิดงาน มหกรรมวันที่อยู่อาศัยโลก ปี 2562

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานเปิดงาน มีผู้เข้าร่วมงานจากผู้แทนชุมชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ (13 ประเทศ) และหน่วยงานต่าง ๆ หลังพิธีเปิดงาน ประธานได้มอบนโยบายเพื่อสานต่อแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะ 20 ปี (2560-79) รวมทั้งสิ้น 1.05 ล้านครัวเรือน เพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยทั่วประเทศ พร้อมสนับสนุนการใช้ที่ดินรัฐ-โฉนดชุมชนแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยคนจนยกระดับเป็นต้นแบบของแหล่งศึกษาเรียนรู้เรื่องที่อยู่อาศัยโดยชุมชน และการผลักดันให้ชุมชนมีอาชีพ รายได้ และแหล่งจำหน่ายสินค้าชุมชน โดยปลดล็อกข้อบังคับสหกรณ์บ้านมั่นคง (ประเภทสหกรณ์เคหสถาน) ให้สามารถทำการค้าและสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้

25 กันยายน

จ.ตรัง

ขบวนรณรงค์วันที่อยู่อาศัยจ.ตรัง และมอบสัญญาเช่าที่ดินกับการรถไฟฟ้าจำนวน 510 คน

7 ตุลาคม

กรุงเทพมหานคร

ขบวนรณรงค์วันที่อยู่อาศัยสากล กรุงเทพมหานคร อ่านแถลงการณ์ และยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงาน จำนวน 2,250 คน

15 ตุลาคม

จ.ขอนแก่น

ขบวนรณรงค์วันที่อยู่อาศัยจ.ขอนแก่น ยื่นข้อเสนอนโยบายพัฒนาเมืองอย่างมีส่วนร่วมจำนวน 335 คน

12-17 ตุลาคม

เกาะปินัง รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย การประชุมเมืองภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 7

พิธีต้อนรับ

กักตักผู้เข้าร่วมงาน แยกต่างประเทศ

ต้อนรับบินและเยี่ยมชม นิทรรศการ/ร้านค้าชุมชน โดยชุมชน/เครือข่าย

กล่าวต้อนรับ

กล่าวรายงาน

กล่าวเปิดงาน และมอบนโยบาย

บรรยากาศการให้สัมภาษณ์ และผู้เข้าร่วมงาน

เชื่อนรือไม่

34 ปี

ของวันที่อยู่อาศัยโลก พื้นที่บ้านมั่นคง และเครือข่ายต่างๆ ได้ทำงานครอบคลุมประเด็นของแต่ละปี เกือบครบ 100% แล้ว

ปีนั้น: **20**

2019 FRONTIER TECHNOLOGIES AS AN INNOVATION TOOL TO TRANSFORM WASTE TO WEALTH
การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นนวัตกรรมเครื่องมือแปลงขยะและของเสียเป็นความมั่งคั่ง

2018 MUNICIPLE SOLID WASTES MANAGEMENT
การบริหารจัดการขยะและของเสียในเทศบาล

2017 HOUSING POLICIES: AFFORDABLE HOMES
นโยบายที่อยู่อาศัย: ที่อยู่อาศัยในราคาที่ยั่งยืน

2016 HOUSING AT THE CENTRE
ที่อยู่อาศัยคือศูนย์กลาง

2015 PUBLIC SPACE FOR ALL
พื้นที่สาธารณะสำหรับทุกคน

2014 VOICES FROM SLUMS
เสียงจากสลัม

2013 URBAN MOBILITY
เมืองกับการสัญจร

2012 CHANGING CITIES BUILDING OPPORTUNITIES
เมืองเปลี่ยนแปลง โอกาสของการสร้าง

2011 CITIES & CLIMATE CHANGE
เมืองกับความเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

2009 PLANNING OUR URBAN FUTURE
ร่วมวางแผนอนาคตเมืองของเรา

HARMONIOUS CITIES 2008
เมืองแห่งความกลมกลืน

2005 THE MILLENNIUM DEVELOPMENT GOAL AND THE CITY
เป้าหมายแห่งการพัฒนาของสหัสวรรษกับเมือง

2006 CITIES MAGNET OF HOPE
เมืองคือความหวัง

2007 A SAFE CITY IS A JUST CITY
เมืองปลอดภัยคือเมืองที่พึงประสงค์

2004 CITIES-ENGINES OF RURAL DEVELOPMENT
เมือง: จักรกลแห่งการพัฒนาชนบท

2002 CITY TO CITY COOPERATION
ความร่วมมือระหว่างเมือง

2001 CITIES WITHOUT SLUMS
เมืองไร้สลัม

2000 WOMEN IN URBAN GOVERNANCE
สตรีกับการบริหารจัดการเมือง

2003 WATER & SANITATION FOR CITIES
น้ำและสุขาภิบาลสำหรับเมือง

1997 FUTURE CITIES
เมืองแห่งอนาคต

1998 SAFER CITIES
เมืองปลอดภัย

1999 CITIES FOR ALL
เมืองสำหรับทุกคน

1996 URBANIZATION CITIZENSHIP AND HUMAN SOLIDARITY
ความเจริญของเมือง ผลเมือง และความเป็นหนึ่งเดียว

1995 OUR NEIGHBORHOOD
ชุมชนของเรา

1994 HOME & THE FAMILY
บ้านกับครอบครัว

WOMEN & SHELTER DEVELOPMENT
สตรีกับการพัฒนาที่อยู่อาศัย

1992 SHELTER & SUSTAINABLE DEVELOPMENT
ที่อยู่อาศัยกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

SHELTER 1986 IS MY RIGHT
ที่อยู่อาศัยคือสิทธิมนุษยชน

SHELTER 1987 FOR HOMELESS
ที่อยู่อาศัยสำหรับคนไร้บ้าน

1988 SHELTER AND COMMUNITY
ที่อยู่อาศัยกับชุมชน

1989 SHELTER, HEALTH AND THE FAMILY
ที่อยู่อาศัย, สุขภาวะ และครอบครัว

1990 SHELTER AND URBANIZATION
ที่อยู่อาศัยกับการเจริญเติบโตของเมือง

1991 SHELTER AND THE LIVING ENVIRONMENT
ที่อยู่อาศัยกับสภาพแวดล้อม